

Богдан Сушинський

КНЯЗІ ТА ПОЛКОВОДЦІ СТАРОДАВНЬОЇ УКРАЇНИ

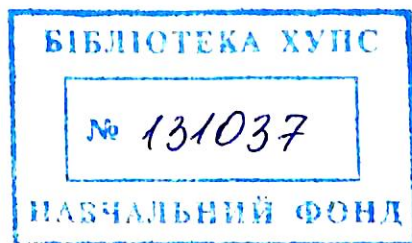

94(477)
с 91

Богдан Сушинський

КНЯЗІ та ПОЛКОВОДЦІ Стародавньої України

Том I

Київ
ДРІЙ

ББК 63.3(4УКР)46-294
С91

Сушинський Б. І.

С91 Князі та полководці Стародавньої України. Том I. — К.: Арій, 2016. — 472 с.:іл.

ISBN 978-966-498-453-6.

«Князі та полководці Стародавньої України» — унікальне видання, у якому подаються історико-літературні есе про відомих, маловідомих або й зовсім невідомих широкому загалу військових та громадсько-політичних діячів Стародавньої України IX–XI століть, через долю яких пізнаємо мужню, трагічну і разом з тим славу історію нашої Вітчизни.

Характерною ознакою есе є те, що автор відходить від традиційних «виразно класових», а також виразно проросійських чи пропольських оцінок діянь князів і полководців, утверджуючи при цьому «український погляд» на безперервність становлення і розвитку української нації та української державності від першооснов її до сьогодення і вступаючи при цьому в безпосередню або опосередковану полеміку з деякими зарубіжними та вітчизняними істориками.

Книга має велике пізнавальне значення як для учнів та студентів, так і для вчителів, викладачів вищих навчальних закладів, науковців, воїнів Збройних сил України, а також усіх, хто цікавиться історією Стародавньої України. Відтак вона є чудовим посібником з патріотичного виховання української громадськості.

ББК 63.3(4УКР)46-294

ISBN 978-966-498-453-6

© Б. І. Сушинський, 2005
© Видавництво «Арій», 2016

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНА ВЕЛИЧ СТАРОДАВНЬОЇ УКРАЇНИ, або Концепція національної самосвідомості українця (Замість прологу)	3
НЕСТОР ЛІТОПИСЕЦЬ — диякон Києво-Печерського монастиря, український історик і літописець.	9
БОЖ — рекс (цар) антів-праукраїнців, вождь Антського міжплемінного союзу слов'ян	34
ХІЛЬБУДІЙ — антський (праукраїнський) полководець, претор Візантійської імперії, правитель Фракії, вождь антів-праукраїнців	43
МЕЗАМИР — князь антів-праукраїнців, антський полководець.	47
КИЙ — князь полян, засновник Києва, український полководець	50
АСКОЛЬД (ОСКОЛД) — боярин Новгородський, Великий князь Київський	56
ДІР — український полководець, Великий князь Київський	64
БРАВЛІН — князь Новгородський, полководець Русі-України.	67
ОЛЕГ І ВІЩИЙ — український полководець, Великий князь Русі-України	72
ІГОР І СТАРИЙ — український полководець, Великий князь Русі-України, засновник киевокняжої династії Рюриковичів	82
ОЛЬГА СВЯТА — Велика княгиня Русі-України.	90
МАЛ — князь Древлянський, український полководець	108
ПРЕТВИЧ — воєвода, український полководець	114
СВЕНЕЛЬД — воєвода Великого князівства Київського, український полководець	119
СВЯТОСЛАВ І ХОРОБРИЙ — Великий князь Русі-України, український полководець	127
ЯРОПОЛК І СВЯТОСЛАВОВИЧ — Великий князь Русі-України, український полководець	143
ОЛЕГ ІІ ДРЕВЛЯНСЬКИЙ — князь Древлянський.	150
ВОЛОДИМИР І ВЕЛИКИЙ — Великий князь Русі-України, видатний український полководець	154
РОГНЕДА ГОРИСЛАВА — княжна Полоцька, Велика княгиня Київська, княгиня Ізяславська	166
ВОВЧИЙ ХВІСТ — воєвода Великого князівства Київського, український полководець	175

БОРИС СВЯТИЙ — князь Ростовський, український полководець	181
ГЛІБ СВЯТИЙ — князь Муромський	189
ПУТЯТА — воєвода України, кнівський тисяцький	193
СВЯТОПОЛК І ОКАЯННИЙ — князь Туровський, Древлянський, Великий князь Русі-України, український полководець	197
СВЯТОСЛАВ ДРЕВЛЯНСЬКИЙ — князь Древлянський	210
ДОБРИНЯ ЛЮБЕЧАНИН — воєвода князівства Новгородського, воєвода Русі-України, полководець, державний діяч	214
МСТИСЛАВ І ХОРОБРИЙ — князь Тмутороканський, Великий князь Лівобережної України	222
ВСЕВОЛОД ВОЛИНСЬКИЙ — князь Володимиро-Волинський	228
ВИШЕСЛАВ НОВГОРОДСЬКИЙ — князь Новгородський	231
СТАНІСЛАВ ПСКОВСЬКИЙ — князь Псковський	237
ЯРОСЛАВ МУДРИЙ — Великий князь України, видатний український полководець, громадсько-політичний і культурний діяч	241
ВИШАТА — воєвода Київський, український полководець	261
АННА КИЇВСЬКА — Велика княжна українська, королева Франції	266
ІЗЯСЛАВ ПОЛОЦЬКИЙ — князь Полоцький	283
ЄЛИЗАВЕТА НОРВЕЗЬКА — Велика княжна українська, королева Норвегії, королева Данії	286
СУДИСЛАВ — князь Псковський	297
АНАСТАСІЯ УГОРСЬКА — Велика княжна українська, королева Угорщини	301
В'ЯЧЕСЛАВ СМОЛЕНСЬКИЙ — князь Смоленський	308
ВОЛОДИМИР НОВГОРОДСЬКИЙ — князь Новгородський, український полководець	311
ІЛЛЯ НОВГОРОДСЬКИЙ — князь Новгородський	317
БРЯЧИСЛАВ ПОЛОЦЬКИЙ — князь Ізяславський (Полоцький)	320
ІЗЯСЛАВ І — князь Новгородський, Великий князь України, український полководець	324
СВЯТОСЛАВ ЧЕРНІГІВСЬКИЙ — князь Чернігівський, Великий князь України, український полководець	333
ГЛІБ ТМУТОРОКАНСЬКИЙ — князь Тмутороканський, князь Новгородський	342

ЯНЬ ВИШАТИЧ — воєвода, київський тисяцький, український полководець	348
ВСЕВОЛОД I — князь Переяславський та Суздальський, князь Чернігівський, Великий князь України	354
ВОЛОДИМИР МОНОМАХ — Великий князь України, видатний український полководець	361
СВЯТОПОЛК II — князь Новгородський, князь Туровський, Великий князь України, український полководець	381
ЄВПРАКСІЯ-АДЕЛЬГЕЙДА ГЕРМАНСЬКА — Велика княжна українська, маркграфиня саксонська, імператриця германська	391
ОЛЕГ ГОРИСЛАВИЧ — князь Ростовський, Волинський, Тмутороканський, Чернігівський, Муромський та Новгород-Сіверський, український полководець	403
ЯНКА — Велика княжна українська, настоятелька монастиря	418
ДАВИД СМОЛЕНСЬКИЙ — князь Смоленський, князь Чернігівський	425
ЯРОСЛАВ МУРОМСЬКИЙ — князь Муромський, князь Чернігівський	430
ПУТЯТА ВИШАТИЧ — воєвода київський, український полководець	437
РОМАН ТМУТОРОКАНСЬКИЙ — князь Тмутороканський, український полководець	443
СВЯТОША — князь Луцький	449
ЯРОСЛАВНА — княгиня Новгород-Сіверська	457
Академік Богдан Сушинський (Про автора)	465